

รายงานการประชุมกรรมการชำระประมวลกฎหมาย

ในวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2465

รายงานการประชุมกรรมการชำระประมวลกฎหมาย

เกี่ยวกับการชำระประมวลกฎหมายทำข้างวงน้า

วันที่ ๗ ตุลาคม พระพุทธศักราช ๒๔๖๕

ผู้ที่มาประชุม คือ

- (๑) พระยานร เนติบัญชากร กรรมการร่างประมวลกฎหมาย
- (๒) พระยาจินตนาภิรมย์ กรรมการร่างประมวลกฎหมาย
- (๓) พระยาเทพวิฑูร กรรมการร่างประมวลกฎหมาย
- (๔) พระยามานวราชเสวี กรรมการแปลประมวลกฎหมายแลเลข

นการ

พระยานร เนติบัญชากรเป็นประธาน เปิดประชุมเวลา ๑๑.๑๕ ก.ท.

ในวันนี้นาย อาร. กียองได้เข้ามาในที่ประชุมแลแจ้งว่าได้ร่างมาตรา ๕, ๑๒๐, ๑๒๑, ๑๒๒, ๑๒๓, ๑๒๔, ๑๒๕ แล ๑๓๑ ขึ้นใหม่ตามคำสั่งของ กรรมการตรวจแก้ประมวลแห่ง ซึ่งได้ตกลงในที่ประชุมเมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๔๖๕ จึงขอเสนอต่อที่ประชุมเพื่อช่วยตรวจแก้ไข เมื่อตกลงเป็น ประการใดแล้วจะได้ส่งต่อไปยังกรรมการตรวจร่างประมวลแห่ง

อนึ่งนาย อาร. กียองแจ้งว่า วันที่พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวง สวัสดิวัตน์วิศิษฎะ เสด็จมาประชุมด้วย

มาตรา ๕ ที่ประชุมตกลงให้¹⁶⁹ ร่างภาษาอังกฤษใหม่ คงมีความ

reputation, property or any right of a person."

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงสวัสดิวัตน์วิศิษฎ์รับสั่งว่า มาตรา ๑๒๐ ซึ่งแก้ไขใหม่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นอย่างไร เข้าพระทัยว่ายังไม่ขัด เทาประมวลกฎหมายแพ่งเยอรมันมาตรา ๔๒๓

นาย อาร์.กีของกรามพูดว่า ประมวลกฎหมายแพ่งเยอรมันมาตรา ๔๒๓ นั้น ตอนต้นมีความชัดคือ แต่ตอนที่สองมีความลึกซึ้งมาก จนไม่อาจสามารถรู้ความประสงค์ของความในตอนนี้ได้ ส่วนประมวลกฎหมายแพ่งของไทยมาตรา ๑๒๐ ตอน ๒ ดูราวหวังจะให้ผู้อ่านเข้าใจได้โดยง่าย จึงได้แก้ไขร่างมาตรา ๑๒๐ ตามคำสั่งของกรรมการตรวจแก้ประมวลแห่ง
ดังนี้ "whoever unlawfully causes injury to another person intentionally, or causes it negligently, that is to say under any of the following circumstances:

- 1) By omission of such care as may be expected from a person of ordinary prudence, or
- 2) By omission of such skill and care in a profession as may be expected from a person exercising such a profession,

is said to commit a wrongful act and is bound to make compensation to the injured person"

พระยาพิชัยดาต๊ะภูธรเสนาบดีกระทรวงมหาดไทยว่า มาตรา ๑๒๐ ใน
ประมวลกฎหมายไทยที่จำแนกออกเป็น ๑ ภาค ๒ เล่ม เป็นบทอธิบายว่า
ว่า "เดินเลื้อย" เท่านั้น

พระยาเทพวิทูรเสนาบดีว่า คำ "เดินเลื้อย" ควรจะอธิบายในโรงเรียน
กฎหมาย และคำว่า "เดินเลื้อย" นี้เคยมีคำอธิบายแก่นักเรียนกฎหมายมา
๒๐ ปีเศษแล้ว

นาย อารักษ์ ก้อนทองเสนาบดีว่า ผู้ที่มาประชุมในวันนี้เป็นกรรมการศาล
ฎีกาโดยมาก ถ้าเห็นว่าคำ "เดินเลื้อย" นี้สละทิ้งความเข้าใจกันก็อยู่แล้ว
ก็ไม่ควรจะตีความไว้ประมวลกฎหมาย

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงสวัสดิวัฑฒกิจวิสุทธิราชรังษีว่า เมื่อเห็น
ว่าประมวลกฎหมายทั้งเล่มนั้นมาตรา ๑๒๐ มีข้อความชัดเจนก็ ก็ควร
จะร่างมาตรา ๑๒๐ ของเราความคำของนั้น

ที่ประชุมมีความเห็นชอบด้วย จึงตกลงให้ร่างแก้ไขร่างประมวลแห่ง
ของไทยมาตรา ๑๒๐ ตามที่นาย อารักษ์ ก้อนทองเสนาบดี มีความดังนี้

"Whoever, intentionally, or negligently, unlawfully in-
jures the life, body, mind, liberty, reputation, proper-
ty or any right of a person, is said to commit a wrongfu
act and is bound to make compensation to the injured
person".

มาตรา ๑๕๐ ก ผู้กระทำความผิดใดกระทำความผิดของนาย อ.ว.

ก็ถือว่า "Whoever causes injury to another person by committing a criminal offence or by disobeying any law, bye-law, or lawful order commits a wrongful act and is bound to make compensation to the injured person, without regard to his conviction or non-conviction under the criminal law"

มาตรา ๑๕๑ ผู้กระทำความผิดใดกระทำความผิดของนาย อ.ว. ก็ถือว่า "A person does not commit a wrongful act, who

(1) resists unlawful interference

(2) averts disturbance.

(3) retains properties of another person under preferential right"

มาตรา ๑๕๒ ผู้กระทำความผิดใดกระทำความผิดของนาย อ.ว. ก็ถือว่า

"A person may, for the purpose of selfhelp, destroy, damage or take possession of a thing so long as he does it peacefully. Such person does not commit a wrongful act if the help of the Court or of the proper authorities is not obtainable in time and there is risk that, if he does

not act immediately, the realisation of his alleged right will be frustrated or seriously impeded."

บทบัญญัติว่า "Self-help must be strictly limited to that which is necessary for averting the risk."

If any person exercises self-help under the erroneous assumption that the conditions required for exercising self-help exist, he is liable for compensation to the other person."

บทบัญญัติว่า "If a person damages or destroys a thing in order to avert an immediate common danger, he does not commit a wrongful act and is not liable to pay compensation, provided the damage done is not out of proportion to the danger."

If a person destroys or damages a thing in order to avert an immediate individual danger, he shall make restitution of the property.

If a person damages or destroys a thing in order to protect the rights of himself or of a third person:

against immediate danger threatened by the thing itself.
such person does not commit a wrongful act and is not
liable to pay compensation, provided the damage done
is not out of proportion and the danger was not caused
by the fault of such person."

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงสวัสดิวัตนวิศิษฎ์ทรงตั้งว่า คำว่า
"security" ซึ่งแปลว่า "หลักประกัน" ในมาตรา ๖ นั้น หมายความว่า
ตลอดถึงนายประกันด้วยซ้ำไป พระองค์เคยทอดพระเนตรเห็นอุทธรณ์
ในร่างประมวลแห่งของไทยเราว่าคำนี้กินความถึงนายประกันด้วย

พระยาเพชรพิรุณกราบทูลว่า คำนี้กินความถึงนายประกันด้วย ดัง
อุทธรณ์ไต่มาตรา ๒๐๔

นาย อาร. กิจของกรมทูลว่า คำนี้กินความถึงทรัพย์ที่เป็นหลักประกัน
เมื่ออุทธรณ์อีกไปก็ควรแก้ไข

พระยามานวราชเสวีกราบทูลว่า อุทธรณ์ที่แสดงว่าคำว่า "secu-
rity" กินความถึงนายประกันนั้นเมื่ออยู่หลายแห่ง เช่นอุทธรณ์ไต่มาตรา
๑๗๖, ๒๐๔, ๒๐๑, ๒๐๕ เห็นด้วยเถิดว่าผู้วางอุทธรณ์ทั้งใจให้ไปเป็นเช่น
นั้น

อนึ่งคำว่า "security" มีคำอธิบายในกฎหมายที่พูดว่ากินความตลอด
ถึงนายประกันด้วย จะความคำอธิบายกฎหมายที่พูดว่า ไม่โดย เม.ร.

เซอร์ เบกเกอร์ เค. ๑. ๒๖๐ เมื่อคณะกรรมการ

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงสวัสดิวัตนวิศิษฎ์มีตั้งต่อไปนี้ว่า

ประมวลกฎหมายแพ่งของไทยมีคำว่า "security" บรรจุอยู่ในมาตรา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวว่า คือด้วยเกล้าว่าอยู่ใน ๖ มาตรา

ด้วยกัน คืออยู่ในมาตรา ๖, ๑๗๖, ๒๐๘, ๒๑๗, ๒๕๕, ๕๒๔

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงสวัสดิวัตนวิศิษฎ์มีตั้งว่า เมื่อ

คำว่า "security" นี้หากจะอธิบาย ก็ควรยกมาตรา ๖ ออกเสีย

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบด้วย แลตกลงให้ยกมาตรา ๖ ออก

นาย อาร. กิจของจึงถวายร่างมาตรา ๑๒๑ ซึ่งที่ประชุมได้ตกลงให้

แก้ไขใหม่ มีคำว่า "Every person, even though he be incapacitated, is liable for the consequences of his wrongful act. The parent or guardian of such person is jointly liable with him, unless he proves that he had exercised sufficient and due care in performing his duty of control."

If the incapacitated person is either permanently or temporarily in the care of a teacher, employer or other person, the latter shall be jointly liable with the incapacitated person for any wrongful act committed

during the time when he was in his care, unless he proves that he had exercised sufficient and due care in performing his duty of control.

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงสวัสดิวัชรวิเชียรฯ ทรงว่า เห็นได้
แก่โฉมหน้า ๑๒๑ เป็นดังนี้ก็แล้ว

ปิดประชุมเวลา ๒.๔๕ ค.ศ.

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงสวัสดิวัชรวิเชียรฯ

เลขาธิการ

กองกรรมการชำระประมวลกฎหมาย